www.svoboda.news.com
LIBRARY OF CONGRESS
SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON D C20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК - UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XC Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ГРУДНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 7, 1983 No. 232. VOL. XC.

ІНФОРМУЮТЬ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Рим (УПБ). — Завдяки молитвам усього українського народу, стан здоров'я Блаженнішого Патріярха Йосифа поволі та поступово кращає до тієї міри, що Блаженніший за вказівками лікарів приступає до своїх щоденних обов'язків.

У неділю, 30-го жовтня ц.р., протоархимандрит отців Василіян о.д-р Ісидор Патрило, який відвідав Патріярха як він ще перебував у поліклініці Джемеллі, поновно зложив візиту Патріярхові перед своїм виїздом до Бразилії, прохаючи благословення для своєї братії у цій Василіянській провінції.

У вівторок, 15-го листопада, Патріярх прийняв молодечий камерний хор давньої й церковної музики при церкві Успення Пресвятої Богородиці отців Василіян у Варшаві, які по трьох місяцях вдруге приїхали до Риму на запрошення управи Першого світового фестивалю релігійної пісні в Римі.

Привітав Блаженнішого директор хору о. протоігумен Йосафат Романик ЧСВВ. Він висловив радість усіх присутніх, що можуть зложити свій поклін Главі Української Церкви, і побажав Блаженнішому повороту до повних сил і многих літ. Відтак хор під диригентурою маестра Ярослава Полянського виконав кілька релігійних і народних пісень, як „Пречистая Діво Мати" і „Покаяння отверзи ми двері", „Карпати" і „Ой, піду я до яріня".

Після того Патріярх звернувся до молодих хористів таким словом: „Мої дорогі! Спасибі вам, що прийшли сюди і піднесли нас на дусі чудовою нашою релігійною і народною піснею. Дякую за вашу пам'ять і молитви та що присвятили свій концерт у серпні як мольбу до Бога за виздоровлення свого Патріярха. Тішуся і гратулюю за ваші успіхи та й бажаю вам ще більших, щоб наша пісня лунала по всіх закутинах землі. Складаю признання диригентові й директорові хору за мозольну працю над збереженням нашої древньої церковної й народної музичної української спадщини між нашою молодщю, яка живе в Польщі. Маю і до вас, дорогі хористи,велике прохання. Любіть свою Українську Католицьку Церкву і наш український нарід. Любіть наш чудовий східній обряд і все, що наше рідне, українське. Не лякайтеся труднощів і перепон, бо з нами Бог. Вірте у велике і світле майбутнє Української Церкви і народу, бо після Голготи напевно прийде Воскресення. Передайте вашим батькам, братам, сестрам і родинам наш привіт і благословення. Перекажіть нашим лемкам, бойкам, українським жителям нашого княжого города Перемишля — всім українцям у Польщі — про нашу пам'ять і про наше бажання їм якнайбільше помогти. Передайте їм любов свого рідного Патріярха. Передайте їм моє благословення. Нехай Всевишній Господь благословить вас від Сіону, „а Божа Мати нехай держить вас під своїм покровом. Благословення Господнє на вас!"

Слова Патріярха зворушили присутніх і в багатьох із них видніли в очах сльози. З піднесеним серцем хористи виконали дві лемківські пісні — „Ой, верше, мій верше", та „Будь здрава, землице, іду к Гамерице" і в'язанку українських народних пісень.

Патріярх на закінчення сказав до них: „А тепер склоніть свої голови, а я дам вам і всім вашим рідним моє благословення".

По благословенню хор з великою радістю відспівав Блаженнішому „Многая Літа", а відтак усі хористи приступили до Патріярха, щоб поцілувати його іспові дницьку десницю. Кожному з учасників Блаженніший вручив обазець і „Новий Завіт", якого підписав власноручно і обдарував різними творами, виданими в Українськім Католицькім Університеті.

З окремими словами признання Блаженніший звернувся до мгра Я. Полянського, гратулюючи за дотеперішні успіхи і бажаючи сили й витривалости в його дальшій праці. Спільною знімкою задокументовано цю зустріч.

У мірі своїх сил Патріярх Йосиф полагоджує біжучі справи, листування і приймає тих, що бажають його відвідати.

ПОКАЗ ФІЛЬМУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 9-го грудня ц.р., тут при 136 Друга авеню, буде влаштований показ фільму в англійській мові п.з . „A Ukrainian Christmas Story". В ролі Батька виступить артист Володимир Лисняк.

В РАМКАХ IV СКВУ ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИЧАВА СОБОРНА МАНІФЕСТАЦІЯ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

Торонто. (О.К.). — Величавим виявом соборности на IV СКВУ була Поминальна маніфестація українців в неділю, 4-го грудня ц.р., тут у спортовій залі Мейпл Ліф Гарденс, на яку прибуло біля 10,000 осіб.

Маніфестація розпочалася вмаршуванням членів трьох молодечих організацій — ОДУМ, Пласт і СУМ — які уставилися на арені у формі тризуба. Під звуки оркестри Осередку СУМ в Торонто під диригентурою Василя Кардаша перед окремо виготовлений престіл станули Владики усіх українських Церков і духовенство, серед яких було три митрополити — Владика Мстислав, Владика Максим і Владика Стефан, три архиєпископи,шість єпископів, Пастори протестантських церков і численне духовенство. Екуменічну Панахиду розпочав Митрополит УПЦеркви Мстислав, підкреслюючи, що біля престола стоять представники усіх Церков, щоб разом зложити подяку за це об'єднання в Христі і просити, щоб „Господь зробив нас кращими". Тут зійшлися всі щоб в першу чергу молитися за душі замучених мільйонів братів і сестер і за краще майбутнє, — сказав Владика Мстислав.

Панахиду, в часі якої співали православні церковні хори під диригентурою Валентини Ролак, закінчив пастор Володимир Боровський молитвою за замучених і за тих, що тепер мучаться під совєтським гнетом. Відтак символічний вінок склали біля престола представники Українсько-канадських ветеранів І-ої Дивізії УНА, спущено на знак жалоби до пів машту національні прапори, а всі присутні відспівали національні славні: український і англійський. Відповідне до тих святочних моментів слово виголосив актор Володимир Довганюк, а офіційно відкрив Поминальну Маніфестацію д-р Микола Кушпета, заступник голови Підготовчого комітету IV СКВУ. Він передав повне ведення програмою проф. Василеві Янішевському, який спершу привітав присутніх на Маніфестації федерального посла і лідера опозиції Брасна Малроні та його дружину Мілю.

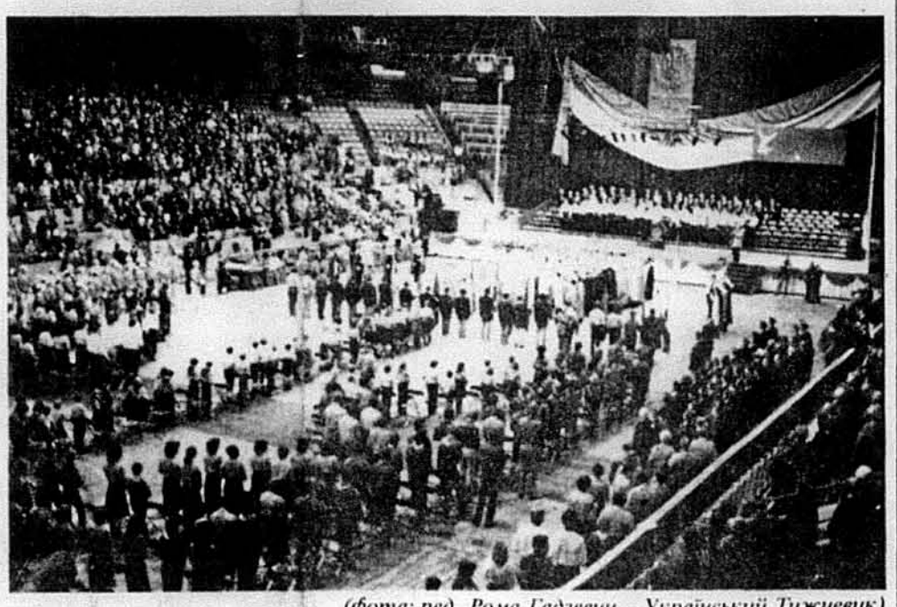

(фото: ред. Рома Гадзевич, „Український Тижневик")

Загальний вид на Поминальну маніфестацію в Мейпл Ліф Гарденс в неділю, 4-го грудня, під час відправлення екуменічної Панахиди.

Збірний хор міста Торонто під диригентурою Зиновія Лавришина розпочав мистецьку програму, яку перервало слово Б. Малроні. Лідера опозиції представив присутнім посол до федерального парляменту Іван Кушнір.

В почесній асисті представників молодечих організацій, під сильні оплески пристуніх, Б. Малроні забрав слово, і вказав на величезний злочин московського голодомору в 1932-33 роках, якому подібного не було в історії світу та якого світ не може забути. Він звернув увагу на великий вклад українців у канадське життя і на багатокультурність цієї країни, де всі бажають миру і справедливости. Дальше Б. Малроні подав свої політичні напрямні як і завдання Канади в здобутті загального миру участю у всіх міжнародних конференціях у справі роззброєння. Він добре розуміє чому українці бажають справедливого миру у своїй боротьбі за самостійність. Привітом „Хай живе Україна" — Б. Малроні закінчив свою промову та одержавши китицю квітів від „Міс України" в Канаді, Енциклопедію Українознавства в англійській мові від д-р Миколи Кушпети, а для дружини вишивану блюзку.

(Закінчення на ст. 4)

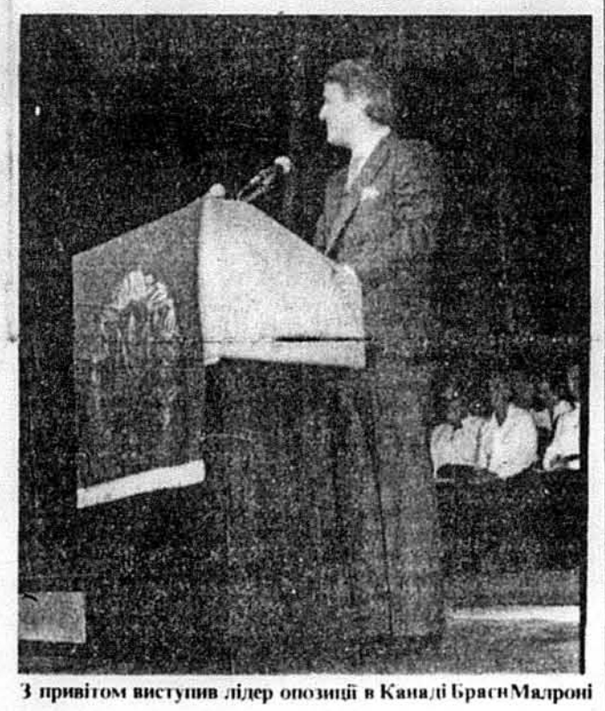

З привітом виступив лідер опозиції в Канаді Брасн Малроні

СИРІЯ ШАНТАЖУЄ ЗСА СХОПЛЕНИМ ЛЕТУНОМ

Бейрут, Ливан. — Міністер оборони Сирії заявив у понеділок, 5-го грудня, що американський летун, літак якого був збитий в неділю, а він потрапив у сирійський полон, буде повернутий американцям лише після закінчення „війни" та після виводу американських військ з Ливану.

Він підтвердив повідомлення про те, що другий летун збитого в неділю американського літака з літаконосця помер і що його тіло буде передане в понеділок американському посольству в Дамаску.

В іншому випадку в Ливаці бомба вибухла в густонаселеному районі західнього Бейруту, вбивши 14 і поранивши 83 особи.

Американська морська піхота на бейрутському летовищі перебуває в бойовій готовості, хоч у понеділок не було жадного обстрілу їх становищ після недільного обстрілу, під час якого загинули вісім піхотинців, а два були поранені. Обстріл розпочався незабаром після рейду американських літаків на сирійські становища протилетунської оборони, під час якого були збиті два американські винищувачі-бомбардувальники.

Совєтський Союз „рішуче засудив" американський повітряний рейд на сирійські становища в Ливані, назвавши їх „серйозною загрозою мирові на Близькому Сході та не тільки в даному районі".

В коментарі дамаського радіо Сирія попередила ЗСА проти продовження розвідувальних польотів над окупованими Сирією районами Ливану.

Мешканці Бейруту готуються до, як багато з них говорять, відновлення загальної війни в країні. Населення старається закупити запаси харчових продуктів та інших необхідних товарів, всі намагаються витратити ливанські гроші, які вже впали в ціні до найнижчого рівня за всю сучасну історію Ливану.

Державний секретар Джордж Шулц закликав Совєтський Союз вплинути на Сирію, щоб вона „розглядала проблему Ливану в розважливий спосіб" і не розширювала конфлікту. Відносно американських дій Шулц сказав: „Військові дії, які ми провели, були частиною наших зобов'язань щодо наших військ і нас самих, що ми будемо боронити себе".

В РОСІЇ ДОДАЛИ НОВУ СТАТТЮ ДО КАРНОГО КОДЕКСУ

Москва. — Совєтський уряд додав одну статтю до свого Карного кодексу, яку дисиденти вважають як засіб для збільшення термінів ув'язнення політичним в'язням. Новий закон, який вступив у силу в РСФСР 1-го жовтня, допускає ув'язнення до п'яти років для в'язнів, які не слухають тюремну адміністрацію або ставлять їй опір.

Покарання може бути застосоване до всіх в'язнів, але воно спрямоване передовсім проти політичних в'язнів, борців за права людини, які відмовляються засуджувати свою діяльність або признатися до вини під час свого перебування в місцях ув'язнення.

Як дисиденти, так і дипломати, які слідкують за справами прав людини в Совєтському Союзі вважають що цей захід є новою зброєю для придушення дисидентського руху.

Новий закон, який втілений в життя у виді 188-ої статті Карного кодексу РСФСР говорить, що „злобний непослух законним вимогам адміністрації або поправних трудових таборів, або будь-який інший опір адміністрації у виконанні її службових обов'язків" з боку ув'язненого, якого послали в ізольовану камеру або перевели до тюрми попереднього року, може привести до додаткового трьохрічного покарання.

В'язні, які вважаються „особливо небезпечними рецидивістами", або засуджені за „особливо важкі злочини", можуть бути засуджені ще на додаткові п'ять років ув'язнення.

Дисиденти вважають, що цей крок узаконив і кодифікував, а також упростив попередню практику, яка стала всезростаючою, коли багато дисидентів, майже відсидівши свій термін покарання, не були випущені з ув'язнення, а знову засуджені на нові терміни покарання, обвинувачені в непокаянні або інших придуманих обвинуваченнях адміністрації місць ув'язнення.

В БЕНКЕТІ IV СКВУ ВЗЯЛО УЧАСТЬ 1,700 ОСІБ

Торонто. (О.К.). — В суботу увечері, 3-го грудня, відбувся в готелі Торонто Гарбор Кесл, де проходили наради IV СКВУ, бенкет з участю усіх прошарків української громади цього міста та делегатів на Конґрес, разом біля 1,700 осіб.

Бенкет розпочався пригарним співом тріо „Верховина" під музичним керівництвом Олени Глібович релігійної пісні „Під Твою милість", а відтак Митрополит Владика Стефан Сулик відмовив молитву. Із вступним привітальним словом виступив Іван Новосад, президент Комітету Українців Канади, а сенатор Павло Юзик виніс тост за королеву Єлисавету.

Господарем бенкету був д-р Сергій Радчук, до якого належало в першу чергу представити гостей за двома президіяльними столами. Між ними були крім членів новообраної Президії Секретаріяту та уступаючої, провідники Церков, головний промовець міністер справедливости Марк МекҐвіген з дружиною, член федерального парляменту Джессі Фліс, колишній міністер Іван Яремко, посол до канадського парляменту Іван Кушнір, Михайло Стар, колишній міністер праці, Тоні Рубрехт член провінційного парляменту, і Степан Терлецький посол до британського парляменту.

Почесними гостями були також проф. Станіслав Орловскі, президент Польонії, і В. Камантас, представник світової литовської організації.

Головного промовця бенкету міністра М. МекҐвігена представив д-р Франко Мартинюк, подаючи його короткий життєпис та перебіг блискучої кар'єри як професора права і наймолодшого в Канаді міністра закордонних справ.

Марк МекҐвіген на початку свого слова прочитав привітання від прем'єра П'єра Трудо для IV Світового Конґресу Вільних Українців, а відтак зазначив, що він має приємність вже довго співпрацювати з українцями в обороні прав людини, які так сильно нарушені совєтським урядом. Він пригадав, що завжди підтримував ідею Гельсінкських угод і буде далі слідкувати за обороною законів і за стремлінням до волі. Міністер ствердив, що історія показала, що коли більшість не придержується правних законів, тоді наступає хаос. Волю треба боронити та охороняти і це роблять усі канадці. Свої думки до учасників бенкету закінчив міністер МекҐвіген в українській мові словом „дякую".

У дальшій програмі бенкету новообраного президента СКВУ представила присутнім голова Крайової Пластової Старшини Ірода Винницька, яка пригадала, що Петро Саварин перед десяти роками промовляв тут на II СКВУ. Подавши його короткий життєпис та його многогранну працю на пластовому, громадському і науковому відтинках, І. Винницька попросила до слова канцлера університету Альберти і адвоката Петра Саварина, побіч якого сиділа його дружина і співробітниця, Ольга.

Своє глибоке змістовне слово, П .Саварин переплітав численними цитатами і оптимізмом та вірою в українську людину. Особливо привітали присутні гучними оплесками його заклик до молоді включитися в українське зорганізоване життя, а до старших зробити молоді в тому напрямі місце. Він вірить в збереження української субстанції у діяспорі, не лякається різниці думок та не сумнівається у єдності, яку показали ми навіть на тому Конґресі з'їхавшись спонтанно на нього з усіх закутків вільного світу."

Розвагову частину бенкету виповнила в'язанка стрілецьких пісень та декілька інших рідко чутих пісень у виконанні тріо „Верховина".

Молитвою єпископа Української Греко-православної Церкви Василія закінчився цей багатлюдний бенкет.

Під час бенкету промовляє міністер Марк МекҐвіген. На першому пляні (зліва) Юрій Денисенко з Австралії і д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу.

ПАНЕЛЬ В УІА

Ню Йорк (УІА). В неділю, 11-го грудня ц.р., о год. 5-ій увечері представники таких організацій, як „Смолоскип", Американці за Людські Права в Україні, філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України, разом з колишнім політичним в'язнем, а тепер закордонною репрезентанткою Української Гельсінкської Групи Надією Світличною, візьмуть участь у панелі, який розглядатиме можливості ширшої громадської співпраці в допомозі українським дисидентам.

У СВІТІ

ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКІ ЗБРОЙНІ сили потопили північнокорейський шпигунський пароплав та зловили в суботу двох озброєних агентів. Повідомляючи про ці інциденти в неділю, 4-го грудня, південнокорейське міністерство оборони сказало, що агенти були схоплені в перестрілці і обидва були легко поранені. Північнокорейських агентів затримали на побережжі поблизу південнокорейського порту Пусан.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ розігнала в неділю, 4-го грудня, демонстрацію понад 500 осіб на вугільній шахті в місті Катовіце, коли активісти профспілки „Солідадрність" перетворили офіційні збори гірників з нагоди традиційного Дня шахтаря в протиурядову демонстрацію .Свідки повідомляють, що понад 50 осіб були арештовані на шахті „Вуєк", на якій польська поліція вбила вісім робітників у перший день запровадження військового стану 13-го грудня 1981 року. Решту демонстрантів розігнали або силою витягнули з території шахти. Варшавські кореспонденти французьких та італійських пресових агентств та два супроводжуючі їх поляки були також арештовані, але після переслухання звільнені.

ВІЙСЬКОВИЙ УРЯД Аргентини, який доживє свої отанні дні, звільнив 43 політичні в'язні тиждень перед передачею влади демократично обраному новому цивільному урядові країни. Вибраний президент Рауль Альфонсін, якого Радикальна партія здобула перемогу в останніх виборах, прийме присягу президента 10-го грудня.

АМСТЕРДАМСЬКА ПОЛІЦІЯ арештувала в неділю, 4-го грудня, жінку, запідозрену в участі викрадення голляндського промисловця директора фірми виробництва пива мільйонера Альфреда Гайнекена і його водія. Речник поліції сказав, що 31-літня жінка, подруга Роббі Ґріфгорста, який, на думку поліції, організував викрадення, також причетна до цієї терористичної афери. Ґріфгорст минулої середи повернувся з Еспанії та відразу був арештований. Гайнекен та його водій Додерер були звільнені в середу минулого тижня після заплачення 11 мільйонів долярів викупу. Тоді, як поліція виплачувала викуп, невідомий голос повідомив поліцію, де шукати злочинців та їх жертви. Жертви були звільнені, злочинці арештовані. Поліція далі розшукує ще трьох терористів та частину викупу.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН незадоволений існуванням так званого „баталіону смерти", що його створили праві екстремісти в Ель Сальвадорі і домагається повного розслідження їхньої діяльности, бо, на думку Президента ЗСА, індивідуальні чи масові вбивства у процесі міжпартійної боротьби, викликують негативну реакцію серед місцевого населення і за кордоном. Р. Реґен особливо доручив ФБІ перевірити інформації чи дійсно сальвадорські емігранти в Маямі підтримують екстремістів і схалюють методи вбивства. Генеральний прокуратор Вілліям Френч Смит і директор Федерального Бюра Інвестиґацій (ФБІ) Вілліям Вебстер наказали перевірити докладно цю справу і винних осіб депортувати до Ель Сальвадору. Р. Реґен заявив своїм співробітникам на засіданні Ради крайової безпеки, що ці вбивства мусять бути припинені.

СІМ З УСІХ ВІСЬМОХ кандидатів Демократичної партії на президента, розпічнуть цього тижня посилену кампанію, метою якої є зібрати принаймні 7 мільйонів долярів, які мають бути призначені для фактичного номіната. Надзвичайна збіркова кампанія, у яку провід Демократичної партії включив кандидатів на президента, свідчить, як твердять політичні спостерігачі, що фінанси є головною турботою демократичного керівництва. Кандидати поїдуть в різні сторони ЗСА і на місцях допомагатимуть демократичним активістам у збірці фондів .Сенатор Ален Кренсон бойкотує цю кампанію і не братиме участи в поїздках.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН взяв участь у короткій церемонії засвічення свічки під час жидівського свята Ганука і при тій нагоді заявив, що відносини і співпраця між З'єднаними Стейтами Америки і Ізраїлем значно покращали і що ця співпраця не повинна ніколи переривається. У зустрічі з Президентом взяло участь біля 300 осіб, які заповнили малу авдиторію Жидівського громадського центру у Вашінґтоні. „Якщо хто-небудь спробує усунути Ізраїль з Об'єднаних Націй, — заявив Р. Реґен зібраним, — і він покидатиме цю міжнародну установу, ми покинемо її разом з Ізраїлем".

ДОСЛІДНИКИ І МЕДИЧНІ інститути підтвердили, що надмірне споживання соли причинюється до розвитку рака в шлунку і виливу крови в мозку. Д-р Джордж Мур, директор медичного інституту у Вірджінії заявив, що населення в цьому стейті, яке споживає багато соленої риби й інших продуктів насичених соллю, більше хворіє на шлункові хвороби, в тому числі на рака, високе тиснення крови і споріднені хвороби.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

„Добрий кінець діло хвалить" —після IУ СКВУ

Пишучи на цьому місці привіт і бажання IУ СКВУ перед його відкриттям („Свобода" 29-го листопада 1983) ми звернули увагу на невідрадні відносини в українській вільній громаді, але висловили були певний оптимізм. Писали буквально: „...Хочеться вірити в здоровий інстинкт українських вільних людей, які візьмуть участь у IУ СКВУ, що вони, всі без різниці патріоти-державники, забудуть на час тривання IУ СКВУ про внутрішні непорозуміння, розбіжності поглядів, сантименти і ресантименти. Гра йде за занадто високу ціну — за добро української нації, що диктує піднятися вище усіх цих по суті малих справ, коли йдеться про добро України і коли йдеться про спільну маніфестацію перед рідним українським народом і перед цілим світом, що вільна українська громада має нерозривний зв'язок з поярмленим українським народом в Україні і прагне його визволення..." Ми висловили були переконання, що учасники IУ СКВУ „будуть керуватися цим найвищим критерієм критерієм добра України..." І хоч на IУ СКВУ було чимало прикрих, дуже прикрих моментів, то остаточно здоровий інстинкт таки переміг.

Кожну справу ладнають люди і правильно підкреслив це у своєму привіті Митрополит УКЦеркви в Канаді Максим Германюк: „Чи вийдемо з цього Конґресу об'єднані і скріплені — залежить тільки від нас". Здоровий інстинкт допоміг переламати всі перешкоди, які стояли на шляху успіху Конґресу, щоб його учасники розїхались додому без цієї гіркости в устах, яку завжди спричиняє поразка і почуття зробленої помилки. Не всі члени IУ Конґресу і не в усіх справах керувалися критерієм, який наказував би відкласти набік і забути про внутрішні чвари, як справу малу у порівнянні з основною проблематикою українського народу, якою є його сучасне поярмлення і потреба його визволення. Але й ті, які переносили на терен IУ СКВУ внутрішні міжпартійні чвари є безумовно однаковими патріотами державниками, як ті, що їх вони обвинувачували у знеславлюванні українського визвольного руху. Не все на тому близько 600-членному зборі було гарне і приємне. Але скінчилося добре. Скінчилося добре завдяки зусиллям одиниць і завдяки загальній свідомості, що не вільно аж ніяк допустити, щоб такий великий збір вільних українців, які були з різних країн всіх континентів, розбився і щоби загирилась така світла і велична установа, як Світові Конґреси Вільних Українців.

Аналітична оцінка IУ СКВУ в цілості і подробицях вимагає коментарів учасників і буде напевно довго продовжуватися. Але ось, наприклад, характеристичний момент: коли дехто був невдоволений способом ведення Конґресу його предсідником і дійшло навіть до голосування, що насправді було своєрідним плебісцитом, чи висловити довір'я чи недовір'я предсідникові Ярославові Білакові, то після доведення до кінця всіх ділових нарад — уся заля влаштувала, стоячи овацію названому предсідникові IУ Конґресу за спосіб, як він той конґресовий корабель вивів з бурхливих вод поміж Сціллою і Харібдою. Здоровий інстинкт проявився у спонтанному вияві пошани до Митрополита УПЦеркви Мстислава, появу якого привітали приявні повстанням з місць і так само у висловленні, стоячи, подяки останньому президентові СКВУ мґрові Іванові Базаркові, який поставив був собі за ціль „зберегти СКВУ" і практично чимало причинився до успіху IУ СКВУ, надзвичайно зручно і вміло не допустивши, щоб відбулося голосування над двома кандидатами на предсідника Конґресу.

Найбільший успіх IУ СКВУ безумовно в тому, що нову Президію обрано одноголосно. Найбільший успіх Конґресу в обранні на нового президента людини, яка прибувши до Канади у 1948 році зуміла за цей розмірно недовгий час осягнути найвищий пост канцлера великого університету. Петро Саварин, за фахом адвокат, активний пластун, колишній член І Української Дивізії УНА, людина з таким авторитетом свого прізвища, що не міг з ним рівнятися ніхто з потенціяльних інших кандидатів. І треба поґратулювати тим потенціяльним кандидатам, що вони не ставили своєї кандидатури і що заля прийняла внесок Номінаційної комісії на вибір Петра Саварина бурхливими оплесками. Славити Господа, не повторилася ця неприємна історія з Другого Конґресу, коли на заключному бенкеті новообраний президент не міг виголосити промови, бо його ще не було.

Практичний добрий вислід IУ СКВУ, що він відкрив можливість відновлення переговорів між теперішнім проводом УККА і Українською Американською Координаційною Радою, яку прийнято до СКВУ, як другу централю для замирення в американсько-українській громаді.

Коли Господь поблагословив IУ СКВУ, то може поблагословить нову спробу замирення у цій нашій громаді в ЗСА.

Грушевський пригадує, що ще перед І-ою Світовою війною підготовлювано видання ширшої збірки депеш папської нунціятури в Польщі часів Хмельницького, але, мабуть, воєнні події перешкодили реалізації цього проєкту. (VIII, ч. 3, ст. 211).

Загалом, „одною з найпильніших потреб української історіографії" вважає Грушевський видання дипломатарія доби Хмельницького — збірки актів гетьманського і військового правління, дипломатичної кореспонденції, гетьманських універсалів тощо. Багато такого матеріялу находиться в польських і московських збірках цієї доби, як, наприклад, в V томі „Актів Западної Россії", в річниках „Київської Старини" та в різних спеціяльних збірниках. (т. VIII, ч. 2, ст. 208).

На ці проблеми звертає також увагу В. Липинський у своїй монографії „Україна на переломі". „Великих томів треба для докладного представлення дипломатичної акції Українського Гетьмана", — каже він, (ст. 22). Неопублікована досі, наприклад, величезна, ведена в різних мовах переписка Хмельницького через шефа особистої гетьманської канцелярії, Соболя, „якої тільки та частина, що досі збереглась і ще досі історикам відома, зайняла б не один том", — каже цей дослідник української історії (ст. 107). Радить він також зладити монографію про політичні зносини і відносини періоду Хмельничини, з особливим узглядненням сторонніх впливів у перших роках козацького повстання. (там же, ст. 280).

Д-р Іван Лесько

НЕДОСЛІДЖЕНІ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНСЬКІЙ НАУЦІ

II.

Біографія

Окрему ділянку в історіографії займає біографія видатних історичних постатей. Інші нації присвячують таким особам навіть по кілька праць, поруч давніше виданих пишуть все нові, в міру того, як відкриваються нові історичні джерела. В нас немає таких праць навіть про найславніших князів чи гетьманів, а про деякі історичні постаті, як, наприклад, намісника короля Данила і оборонця Києва перед татарами в 1240 році, Дмитра Детька, майже нічого не знаємо.

Немає дотепер вичерпної, „критично провіреної біографії" Хмельницького, як теж його найвидатніших полководців — Богуна, Кривоноса і інших каже Грушевський. (Наприклад, один з теперішніх авторів, С. М. Фостун, каже, що західні джерела згадують про участь Хмельницького в 30-літній війні разом з Козацьким Затяжним Корпусом на службі Франції на початку 1640 років, одначе наша історія про це не знає.

Згідно з дослідами Липинського, про полковника Кривоноса писала на початку 1649-го року „Gazette De France" після того, як він був смертельно ранений при облозі Замостя в листопаді 1648-го року. „Може" в звідомленнях протестантських держав у Царгороді та в англійських і шведських архівах криється розгадка цієї загадкової постаті", — пише він („Україна на переломі", ст. 280).

Цікавими, але мало дослідженими постатями є духовники на дипломатичній службі в період Хмельничини. Замітнішою з них є особа грецького монаха о. Данила, знаного в тодішніх дипломатичних колах як Олівеберґ де Грекані. Був він довший час на службі Хмельницького, потім шведів. Докладніші дані про його особу й діяльність „могли б кинути світло на мало відомі досі зносини Гетьмана з грецьким та царгородським православним духовенством" (там же, ст. 279)

Мало знаємо теж про о. Гунцеля-Мокрского, єзуїта, учителя Хмельницького в його юних роках, а потім посла до нього від польського короля.

Інші проблеми

Поруч історіографії, широке поле до праці відкрите в таких ділянках, як психологія, соціологія, літературознавство тощо. Проф. Ом. Пріцак, наприклад, пригадує, що правильні і здорові політичні та суспільні концепції можна формувати тільки на глибоких наукових дослідах. У ділянці суспільних наук не вивчене ще як слід становище української жінки в різних періодах нашої історії, особливо як воно представляється в князів, зглядно церковнім законодавстві ранньої доби. Чи не пов'язане воно з матріярхатом? — догадується інший вчений.

У науці психології не виведені ще докладно психологічні різниці між українським і російським народами. Твір на цю тему міг би усунути всі сумніви відносно цієї проблеми серед учених і політиків у світі, — думає Ю. Тис-Крохмалюк. (До речі клясичної праці на цю тему „Дві руські народности" М. Костомарова і досі немає в українськім перекладі, зглядно перевиданні). На наукове опрацювання заслуговує — на думку проф. Ол. Кульчицького — характерологія української людини вихованої в умовах комуністичного режиму. Варто б теж простежити цілий ряд людських пороків і хиб осуджених народною мудрістю в різних приказках, пословицях і т. п., — пропонує згаданий на початку цієї статті о. Великий.

Врешті на недосліджений ще період української літератури половини XIX — половини XVI сторіч звертає увагу проф. Грушевський.

Безперечно — цей короткий огляд недосліджених наукових проблем, відмічених принагідно нашими вченими далеко не вичерпує всіх питань, що чекають на своє випрацювання. Наведені уваги — це наче заповіт згаданих вчених для молодих поколінь, жерців науки. Інші теми, зацікавлення і досліди залежатимуть від їхньої свобідної волі й особистих зацікавлень. Поле до праці велике, але робітників мало.

Д-р Олександер Соколишин

Про сумерійців

Володимир Рен Бойкович: „Колиска культури людства", нарис, Ню Йорк, накладом автора, 1983, 143 стор.

Автор книжки Володимир Рен Бойкович відомий у нашій публіцистиці як дослідник праісторії України. Наукова розвідка, додатково вкладена в його праці, подає, що в країні наших пращурів (територія пізнішої Руси-України) ужито геометрію із застосуванням у ній правила Піфагора ($a^2+b^2=c^2$) ще перед тим, заки воно дістало цю назву від ученого математика з шостого століття перед Христом, Піфагора), тобто багато тисячоліть перед цим. Автор книжки В. Рен Бойкович теж доводить, що древній город Київ існував уже чотири тисячі років тому. Про це він, між іншим, писав у „Свободі", з 8-го вересня, в його коментуванні статті Мих. Паламаря на цю ж тему; стаття друкувалася в щоденнику в серпні ц. р. У згаданому коментуванні В. Рен Бойкович (Володимир Ренер) згадує про появу своєї книжки „Колиска культури людства", про яку тут саме мова, з якою слід познайомитися ширшим колам нашої читацької громади, зокрема людям, які поважно цікавляться історією, отже й нашим науковцям-історикам та студентам історії.

В книжці автор по-новому інтерпретує наше історичне минуле, подає найновіші джерела з праісторії України, опертi на працях відомих чужинецьких археологів. У вступі В. Рен Бойкович наводить працю визначного археолога наших часів сір Ленарда Вулли „Початки цивілізації — історія людства", яку Л. Вулли написав на замовлення ЮНЕСКО (Праця видана фірмою Гарпер і Ров 1965 року в Ню Йорку). В цій праці Л. Вулли стверджує, що всі племена аріїв вийшли із земель, на яких розташована тепер Україна, і вони, арії, були творцями нових держав і культур на всіх землях, де б вони не поселилися. Далі пише Рен Бойкович про те, про що українському читачеві треба довідатися, — бо він, цей читач, про це або нічого не знає, або знає дуже мало; — що якраз ту найвищу культуру людства створили, без найменшого для автора сумніву, сумерійці-трипільці, які вийшли приблизно шість тисяч років тому з нашої Праруси; тим самим якраз Прарусь є — колискою культури людства. Свої твердження доказує Рен Бойкович у тридцятьох розділах своєї книжки.

Сумерійці поселилися у межиріччі долішніх бігів Евфрату й Тигру над Перською затокою. Крім археологічних даних про сумерійців і ними написаної історії, автор наводить мапу мандрівки народів, зладжену вченим Л. Вулли, згідно з якою деякі племена пізніших часів пішли до Індії, але головно вони йшли — до Малої Азії. Вони несли зі собою на нові поселення знам'я тризуба, який став нашим національним гербом (а ми вважали й частогусто уважаємо, що перейняли тризуб від греків).

Окремий розділ книжки В. Рен Бойковича присвячений шкільництву в країні Сумер. Він подає їхнє рисунково-значкове письмо (піктографія), числа і дроби, що є доказом високої їх у той час культури. Суспільно-політичний устрій країни Сумер був базований на монархістично-демократичній і кооперативній системі. Сумер була державою міст із упорядкованими законами, які випередили семітський кодекс Гамурабі на понад 1300 років. Ці закони написав сумерійський правник імператор Сумерії, Ур Намму 2065-2046 років до Христа.

Віра й релігія сумерійців спиралася на ряд богів і божків з їхнім Пантеоном. Сумерійці належали до індо-європейської раси і були народом високої моралі й етики. Окремий розділ в книжці „Колиска культури людства" присвячений судівництву в країні Сумер, інші розділи — медицині та лікуванню, городництву, праці, навіть і філософії. Не поминено в книжці і міфології та героя -короля Гільгамеша. Згадано про архітектуру сумерійців зі знімками і про багато чого іншого.

Розділ 26-ий, сторінки 102-120, описує вік Києва і доісторичної Княжої Держави русичів, включно з манускриптом Войнича, писаним староукраїнською мовою, що є власністю Єйльського університету. В цьому рукописі є згадка, що осідком бога русичів Ора було місто Київ. Отже Київ вже існував в доісторичних часах — робить висновок автор книжки Рен Бойкович. Не поминув він і справи освоєння домашніх тварин; згадав про упадок сумерійської держави; зробив огляд сумарійців і інших наших племен, як і дав у книжці покажчик історичних дат країни Сумер і джерел.

Ці важливі дані про праісторію українських земель і давніх виходців з неї, сумерійців, збагатять українську культурну скарбницю і скажуть світові, що Україна, яка була колискою культури людства, заслуговує на увагу світу і тепер, а її боротьба за волю, національні права і державну самостійність заслуговує на допомогу вільного світу.

Прізвище автора Рен Бойкович — це псевдо Володимира Ренера. Автор В. Ренер зробив добре діло, що написав цей цінний твір і що видав його власним коштом. З огляду на корисність цієї книжки для нашої історії й культури; її варт було б на думку багатьох, перекласти на інші мови, зокрема на мову англійську, в чому авторові мав би допомогти наш загал.

Совєтську національну політику майже не розуміють на Заході, хоч є відомості про голоси совєтських демографів. Їх турбує постійне зменшення кількости „пануючої" нації у Союзі. Цифри зменшення звичайно подаються у відсотках. Одначе дійсна кількість тієї чи іншої національности не відповідає цифрам. За даними совєтської статистики кількість росіян у Совєтському Союзі не більша 17 мільйонів. Усе таки ця цифра побільшена на 12 мільйонів. У такому разі кількість росіян у Совєтському Союзі рівняється 105 мільйонам населення. Кремль скриває такий стан, але з бігом часу таємниця в якийсь спосіб виявляється.

У СССР людина буває не тієї нації, до якої офіційно записана. Причин до того досить і вони різні. Не завжди „записане" „в москалі" означає перекинчиство, або хрунівство. Велика кількість людей в СССР, зараз по війні, перемінила свою національність, щоб уникнути репресій. І в дійсності мільйони людей ненавидять ту національність, до якої приписані. З тієї причини справжніх росіян у Совєтському Союзі менше від офіційних даних.

Москва перемішує народи, щоб вони забули своїх предків, а пам'ятали тільки

Михайло Кучер

СКІЛЬКИ Є РОСІЯН В СССР?

про Москву та партію. Буває, що слабодух-українець записується росіянином з причини економічної користи. Українець може бути записаний на помешкання у черзі в Києві і чекає 10-15 років. Переїхавши в Алма-Ату (Казахстан) як „русскій", дістає непогане помешкання за 11/2--2 роки. Влада теж схвалює мішані подружжя.

Совєтський уряд, навчений досвідом Другої світової війни, більше не творить однонаціональні військові відділи. Вони за війни йшли у полон першими. Така ж політика вживається у командному складі армії.

Багато написано про причини падіння царської імперії. Перед революцією у царському уряді були люди, які мріяли про загин царської імперії, щоб тим шляхом здобути самостійність для своїх народів.

Є неперевірені відомості, що серед найбільш відданих комуністів у ЦК КПСС є люди, які тільки чекають того моменту, щоб розвалилася будова „зрілого комунізму чи соціялізму". Тоді настане час звільнення.

Для прикладу можна назвати генерала Маннергайма (у передреволюційній Росії), який пізніше, як командуючий невеликою фінською армією за фінської кампанії, мало не знищив совєтські атакуючі війська. Він був найбільшим оборонцем незалежної Фінляндії.

Є голоси, що такі амбіції приписують чи приписували Петрові Шелестові, членові Політбюра та керівникові комуністичною партією України. 1972 року він на номенклятурній драбині вважався п'ятим номером. А вже 1973 року його вигнали, виявили", і послали на пенсію. Шелест ніби „сприяв зростові націоналізму в Україні", та опублікував книгу, де осмілився не згадати „братньої допомоги" Москви в Україні. Відомості на ту тему є дуже протилежні. Москву розлютила ідеалізація Шелестом козацтва. Шелеста лаяли і зневажали у книгах. (Наприклад, „Боротьба з націоналізмом" І. Грошева, М. 1974 і в „Комуністі України" ч. 4, 1973)

Шелеста згадує у своїх книгах т. зв. „третя хвиля" совєтської еміграції. Дехто з авторів був тоді у Москві і знав позакулісові байки про те, що діялось в ЦК. Можна прочитати такі фантастичні вислови, як „танки Шелеста" в Чехо-Словаччині". Мовляв, Шелест перелякався впливу чеської „весни" на Україну. Перелякався, чи ні, але танків на Чехо-Словаччину послати не міг. Військами Варшавського пакту командував совєтський генерал. На Чехо-Словаччину кинено головним чином танкові дивізії із Східньої Німеччини. Невідомо, чи Москва справді сподівалася збройного спротиву, але танки гнали з хуткістю 70 кілометрів на годину, що невластиве тому родові зброї.

У всіх совєтських республіках існує чисельна національна інтелігенція. Є вона і в УССР. Таку інтелігенцію — місцеві кадри — мусіла створити Москва.

Основою збільшеної боротьби проти совєтської диктатури серед союзних республік є національні групи. Опозиційні групи серед союзних республік побільшилися після 1961 року за конфлікту з Китаєм. 1962 року мали місце заворушення у Києві. Подібне явище спостерігалося і в Чехо-Словаччині за „Празької весни", де газети, наприклад „Млада фронта", з 1968 року хвалили Мао, який працює для добра народу. Його називали філософом і поетом, який вплинув на формування цілого світу.

(Закінчення на стор. 3)

Іван Стебельський

ВІД КОМІТЕТУ ДО „БАБИН ЯР ПАРКУ" В ДЕНВЕРІ

II.

Одначе це мене зовсім не переконало й я задумав змобілізувати більш надійні сили для грядучої другої конфронтації. В тій цілі я вибрався на Схід до мого брата Мирона в Ньюарку, Н. Дж., а звідтам при допомозі спортового редактора Омеляна Твардовського до твердині української сили й поваги, до Українського Народного Союзу в Джерзі Сіті.

Тут я мав нагоду особисто познайомитися й говорити з головою УНСоюзу д-ром Іваном Флисом, секретарем Володимиром Соханом, касиром Уляною Дячук і деякими редакторами „Свободи" і „Українського Тижневика" Всі вони поставилися дуже прихильно до моїх замірів і обіцяли не тільки моральну, але також матеріяльну допомогу.

У першій мірі після повороту до Денверу я повинен був зорганізувати комітет, написати обширну й інформативну статтю про Бабин Яр і про парк до „Свободи" і „Українського Тижневика. А вони обіцяли акцію писання листів до посадника нашого міста й президента Фундації Гелени Гінзбург.

Повний надій та скріплений новими й сильними союзниками, я вернувся до Денверу зі заміром негайно братися до праці. В тій цілі я звернувся до моїх знайомих, двох членів місцевої Управи Відділу УККА, а саме Юрія Мошинського й Данила Желема, щоб вони справу парку й конечність боротися за нього, заки ще не запізно зреферували на найближчому засіданні Управи під головуванням Івана Малькута. Я їм дав зовсім вільну руку у виборі чи назначенні голови комітету, поклав натиск на конечність створення такого комітету та заявив, що особисто допоможу своїм знанням справи й налагодженими зв'язками.

Після майже шістьох тижнів вагання і непевности Управи Відділу, голова Управи І.Малькут зателефонував до мене, запитавшись — чи я годжуся стати головою комітету, з умовою свобідного індивідуального добору мною решти членів. Очевидно, що я з місця погодився очолити комітет і негайно приступив до назначення решти членів. І так скоро покликано комітет, що давав запоруку доброї співпраці та вмілого й впертого ведення справи. До нього, крім мене як голови, ввійшли: Ю. Мошинський, секретар, Д. Желем, д-р Аскольд Мосійчук, І. Малькут, як вільні члени. Опісля ми кооптували ще шостого члена, а саме Є. Василину, як скарбника нашого Комітету.

Перші сходини нашого Бабин Яр-комітету відбулися дня 20-го березня 1980 року в присутності усіх членів. Тоді ми рішили в першій мірі зібрати документацію про Бабин Яр, повести широку інформацію про комітет, наші завдання, серед української громади шляхом статтей і комунікатів та особистих листів зачати переговори з Фундацією і поставити наші вимоги та заплянувати фінансову збірку на цілі Комітету і його працю. Перших 100 долярів на канцелярійні видатки члени Комітету склали з власної кишені.

Також ми рішили написати листи до наших замітних істориків і професорів у справі документації та до президента УККА проф. Лева Добрянського. Від істориків і професорів ми не отримали жадної відповіді, а проф. Л. Добрянський, після трьох листів, відповів і підніс проблему парку на засіданні Екзекутиви УККА.

Зачалася акція писання листів до посадника міста і президента Фундації Г. Гінзбург, що, як показалося пізніше, мала великий успіх і дала добрі результати. Зачав цю акцію УНСоюз, Централя УККА, Братський Союз, „Провидіння", „Чорноморська Січ", д-р Богдан Витвицький, а відтак багато інших установ і наших громадян, що захопилися ідеєю спільного парку. Усіх разом було 38 листів і як кажуть не в кількості, а в якості сила, якщо брати під увагу допомогу, що її ми дістали від цих листів. Вони в першій мірі показали так посадникові міста, як і президентові Фундації, що ми не самі і що це не лише місцева проблема і сила, а далеко більша й ширша, загально-українська опінія і сила, що стоїть за нашим комітетом.

У дальшому ході подій ми приступили до реалізації найважливішої справи, а саме переговорів з жидівською Фундацією та формальним висуненням наших справедливих домагань. Цю акцію ми — я і Дж. Желем — почали написанням відповідних коментарів у справі парку й висунули публічно деякі наші домагання. Ці два коментарі були надруковані в найбільшому місцевому щоденнику „Денвер Пост" і, як пізніше ми довідалися, викликали констернацію і занепокоєння у жидівській громаді, яка одначе, рішила зігнорувати наші коментарі й відповіді не було.

Після цього я сконтактувався і ми разом із Ю. Мошинським кількакратно зустрінулися з Арні Зейлєром, що в тому часі вже не був бізнесовим управителем, але дальше залишився одним із заступників президента Фундації. Від нього ми довідалися, що Фундація прийняла наші коментарі за брутальну атаку, а наші домагання за безосновні. Вони передали дальшу будову й викінчення парку управі міста Денверу, а саме директорові парків і розваги Джо Чіянчо.

Також передали гроші з жидівської збірки в сумі біля 40,000 долярів, хоча зібрали загально понад 160,000, з яких більшу суму витратили на адміністраційні видатки. Місто перебрало на себе спонзорування парку й усі стейтові й федеральні дотації на цю ціль.

У дальшому ході подій грядучої нової конфронтації це рішення Фундації було першою їхньою засадничою помилкою, бо впровадило в наші переговори новий рішаючий чинник, а саме дирекцію парків. Цей факт ми належно в короткому часі вповні на свою користь використали. Наші зустрічі з Арні Зейлєром як посередником поміж нашим Комітетом і Фундацією до нічого не довели й наші домагання мати зустріч з Екзекутивою Фундації залишилися без відповіді.

Тоді я особисто телефонував кілька разів до Г. Гінзбург, домагаючися спільної зустрічі й обговорення справи з огляду на деякі проблеми зв'язані з парком. Та це також не дало жадних позитивних вислідів, бо Г. Гінзбург заявила, що вона й Екзекутива не бачить жадних проблем відносно парку й тому немає зовсім потреби зустрічі з нашим комітетом а, якщо йдеться про наші домагання, то вони — неправильні й неслушні.

(Продовження буде)

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Наукове Товариство Ім. Шевченка

запрошує Членів і Приятелів НТШ
та ширше Громадянство на

ВЕЧІР

присвячений

„СЛОВУ О ПОЛКУ ІГОРЕВІ"

з такою програмою:

1. Вступне слово — проф. ГРИГОРІЙ КОСТЮК, дійсний член УВАН і НТШ.
2. Нові досліди над „Словом" і власні інтерпретації його т. зв. „темних місць" — СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ, дійсний член НТШ і УВАН.
3. Мистецьке читання фрагментів „Слова" в переспіві С. Гординського — ЛАРИСА КУКРИЦЬКА і ВОЛОДИМИР ЛИСНЯК.
4. Закриття — проф. ВАСИЛЬ ЛЕВ, дійсний член НТШ і директор Філологічної Секції НТШ.

Вечір відбудеться

у суботу, 10-го грудня 1983 року
в новім приміщенні НТШ в Ню Йорку, Н. Й.
63 Четверта Авеню між 9 і 10 вулицями (при Астор Пл.)

Початок о год. 7-ій веч.

Гурток Пластприяту в Елизабеті, Н. Дж.

влаштовує

ВИСТАВКУ ОБРАЗІВ

СЛАВИ ГНАТІВ і СОДОЛЬ ДЗЯДІВ

Також буде показ

КЕРАМІКИ, РІЗДВЯНИХ ПРИКРАС та ВИРОБИ з ВІТРАЖОВОГО СКЛА

Неділя, 11-го грудня 1983 року
від год. 8-ої ранку до 3-ої по пол.
в малій церковній залі Св. Володимира
ріг Ґрір Авеню і Савт вул. в ЕЛІЗАБЕТІ, Н. Дж.

Лос Анджелес у поклоні пам'яті Митрополита УАПЦ

У неділю, 2-го жовтня ц.р., у день урочистого посвячення величного пом'ятника першому Митополитові відродженої УАПЦ у 1921 році, св.п. Василеві Липківському на всеукраїнському пантеоні у Бавнд Бруці, українські православні громади церкви Святого Андрія Первозваного та церкви святого Рівноапостольного князя Володимира соборно вознесли молитву до Бога за великого мученика і Митрополита.

Величаве спільне Богослужения, що відбулося у церкві св. Володимира, відправили парох церкви св. Володимира о. Григорій Подгурець і парох церкви св. Адрія о. Степан Галик-Голутяк. Чудові піснопіння українських композиторів були фахово передані хором церкви св. Андрія під вмілою кермою молодого і талановитого диригента Григорія Галик-Голутяка, заквітчаючи собою хвилини духового піднесення, любови і згоди, які відбувалися у ці хвилини у храмі.

Глибокозмістовні проповіді отців, повна любови і пошани до великого Митрополита урочиста панахида в цей день наповнювала собою храм св. Володимира, завершивши молитви і надії її першого пароха і вірного Митрополитові Василеві Липківському його ученика і амбасадора св.п. прот. Петра Маєвського, коли священну ешафету відродженої УАПЦ взято кріпко у руки Митрополитом Мстиславом, підтвердивши тим священну тяглість незалежної УАПЦ.

Після Богослужения в гостинному оточенні приміщення авдиторії відбувся спільний обід обох парохій, під час якого вітали і промовляли голови парохіяльних правлінь інж. О. Власенко та Володимир Паркер, підкреслюючи чин Митрополита В. Липківського, в ім'я якого висловлювали віру в нашу солідарну поставу і єднання, коли потрібно боронити українську правду і нашу Церкву. Окрім них, вітали і промовляли Ігор Яременко та автор цих рядків, підкреслюючи вагомість відродження УАПЦ - Соборноправної у 1921 році та велич особи великого Митрополита Василя Липківського. Парохи наших церков, о. митрат С. Галик-Голутяк і парох-господар о. Г. Подгурець, які благославляли молитвою цей урочистий обід, своїми щирими словами зворушили серця присутніх.

Після обіду і офіційної частини, якою вміло проводив Володимир Паркер, присутні почули короткий спомин про останню зустріч з Митрополитом Василем Липківським, який передав Гліб Старовійт, як також вислухали спеціяльну радіо програму присвячену Митрополитові на хвилях „Пісні України", спонзоровану парохією церкви св. Володимира.

Усі гроші, зібрані у цей день в храмі і на обіді, призначено на фонд спорудження пам'ятника Митрополитові Василеві Липківському у Бавнд Бруку.

Д-р Святополк Шумський

Скільки...

(Закінчення зі ст. 2)

Усі „братні" соціялістичні країни, всі союзні республіки з Україною на чолі розуміли, що конфлікт Москви з Китаєм дає їм неповторну шансу здобути самостійність. Географічно вони будуть далеко від конфлікту.

Багато років перед большевицькою революцією росіянин Ткачев, предтеча большевизму, писав: „принцип національности не можна погодити з принципом соціяльної революції. Національність треба принести в жертву революції".

Після жовтневої революції Москва при допомозі латиських військових відділів і татарських кінних частин об'єднала у червоній імперії багато національностей. Це ніяк не скріпило імперію. В минулому Олександер Македонський також знущався над завойованими народами і ганяв їх як отари овець. Але імперії-мозаїки гинули.

Росіяни нарікають на невдячність українців. Їм в червоній імперії економічно живеться, мовляв, найкраще, але все одно вони не задоволені. Росіянам і білорусам живеться ніби економічно найгірше.

Ділимося сумною вісткою з Побратимами-Ветеранами та всім Громадянством в Чикаго,
що 29-го листопада 1983 р., несподівано,
відійшов у Вічність член Станиці СУВА

св. п.

ГРИГОРІЙ ДЯДИК

підхорунжий протн-панцерної бригади 2-ої Дивізії УНА, народжений 23-го квітня 1907 року в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2-го грудня 1983 р. в каплиці Каппа; а ЧИН ПОХОРОНУ відбувся 3-го грудня 1983 року в православній катедрі св. Воподнимира, звідки був перевезений на Елмвуд цвинтар, де похоронений на українській секції.

Родині Покійного висловлюємо щире співчуття.

Спи спокійно Дорогий Побратиме, нехай Американська земля буде Тобі легкою.

Головна Управа СУВА

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Кірі Скоробогатої

Дорогої і Незабутньої Товаришки
складаю 25.00 долярів
на КАТЕДРУ СВ. СОФІЇ в Римі.

Дітройт, грудень 1983 **Стефанія МИГАЛЬ**

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ ВАШИНҐТОНУ, Д. К.

влаштовує

ПРЕЗЕНТАЦІЮ ДЕБЮТАНТОК 1984 В СТОЛИЦІ ЗСА

на Новорічному Маланчиному Балі

в суботу, 14-го січня 1984 р. в залі "Indian Spring Country Club"
Silver Spring, Md.

До танців прирравтиме орквстра **„ҐАМА"**

Зголошення дебютанток приймає О. МАСНИК, тел.: (301) 299-4397.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА КАТЕДРА СВ. ВОЛОДИМИРА
160 West 82nd Street • New York, N.Y.

В неділю, 11-го грудня 1983 р. вудбудуться ЗАУПОКІЙНІ МОЛІННЯ

у СВЯТІЙ ЛІТУРГІЇ і ПАНАХИДІ

за душі Мучеників — Жертв Великого голоду в Україні у 1932-33 роках.

По закінченню всіх відправ **у КАТЕДРАЛЬНІЙ ЗАЛІ**

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

присвячені жертвам голоду, на яких виступить **о. В. БАЗИЛЕВСЬКИЙ** та інші очевидці цієї трагедії Українського Народу.

Всіх, хто бажає помолитись за замарених Великим голодом і вшанувати їхню пам'ять, на Поминальні, Заупокійні Моління і Жалобні Сходини запрошують —

НАСТОЯТЕЛЬ КАТЕДРИ І УПРАВА ПАРАФІЇ

ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили

IX — 83

Листа ч. 8 - Мекізпорт, Па. - збірщик Михайло Смерека, зложили:

по 50.00 дол. Михайло Смерека, Данило Смерека;
по 10.00 дол. Т. Боднар, Роман Гарвас;
по 5.00 дол. Д. Неро, Петро Боченко, Джан Яблонські, Мері Бельбак, Дорота Брукс,
по 2.00 П. Кейз, Антін Карлінчак, Джордж Тотин, Михайло Щур;

Листа ч. 9 - Карнегі, Па, - збірщик Микола Сивий, зложили:

200.00 дол. Мери Сімек;
25.00 дол. Теодозій Сивий;
15.00 дол. Микола Сивий;
по 10.00 дол. Евген Чучман, Богдан Конецький, Теофіль Конецький;
по 5.00 дол. Михайло Міщук, Михайло Морозович, Григорій Шараневич, Валтер Данелс;

Листа ч. 11 - Ґленвуд, Па. - збірщик Катерина Перекішка, зложили:

по 10.00 дол. Михайло Біскуп, Стефан Перекішка, Марія Поронович;
по 5.00 дол. Андрій Поронович, Портеній Данек, Естер Джонс;
по 1.00 дол. Петро Бобан, Перл Лойш;

Листи ч. 10, 12 і 13 - Пітсбурґ, Південь - збірщики: Михайло Баран, Дора Полатайко, зложили:

50.00 дол. Володимир Мазур;
по 30.00 дол. Мінодора Полатайко, Михайло Курпіль;
по 25.00 дол. Петро Шагала, Михайло Баран, Петро Глутковський;
по 20.00 дол. Іван Дзядик, Джон Ґмітер, Роман Мураль, Ірина Іваноньків;
15 дол. Петро Бліш;
по 10.00 дол. Іван Роговський, Микола Більський, Петро Гуцул, Василь Ванат, Іван Горгут, Стефан Коваль, Михайло Олійник, Василь Олійник, Стефан Мазурчик, Укр. Запомог. Клюб, Богдан Вербицький, Мирон Зятек, Петро Крупник, Олена Сивий, Марія Кава;
8.00 дол. Антін Журовський;
6.00 дол. Софія Боднар;
по 5.00 дол. Микола Прокопчук, Дмитро Дрекслер, Марія Курман, Володимир Вачинич, Марія Дмитраш, Анна Гузар, Давид Годованець, Іван Кростин, Параня Сливчук, Іван Іваноньків, Володимир Дзядик, Джон Кеші, Анна Крупник, Марія Бучинська, Анна Нагайська;
3.00 Микола Ольховий;

Листи ч. 14,15 і 16 - Пітсбурґ, Південь - збірщик Андрій Ґерманський, зложили:

75.00 дол. проф. Василь Ящун;
50.00 дол. Портені Данек;
по 30.00 дол. Михайло Олійник, Михайло Крупа;
по 25.00 дол. Осип Полатайко, Андрій Ґерманський, Микола Дуркач;
по 20.00 Васи Бобик Юрко Плакс, Максим Чорній, Михайло Комічак, Роман Комічак, Петро Годованець, Василь Стець, д-р Юрій Кишакевич, д-р Ярослав Петрущак, Василь Сачко, 165-ий Відділ „Провидіння";
по 15.00 дол. Юрко Перекішка, Іван Бородиця, Атанас Боднар, Андрій Заблоцький;
по 10.00 дол. Павло Яцишин, Василь Дитко, Яків Купчак, Евген Зварич, Михайло Козак, Василь Максимович, Панько Плакс, Микола Годованець, Володимир Гуминацький, Андрій Путяк, Петро Вельґош, Володимир Горошко, Андрій Волос, Василь Садовий, Йосиф Качурак, Роман Спільник, Михайло Бібик, Павло Гірник, Теодор Івасів, Микола Мураль, Дмитро Головатий, Антін Шмуль, Ярослав Бернацький, Ярослав Годованець, Микола Дзядик, Лесь Заліщук, Василь Бобурчак, Григорій Хлиста, Стефанія Голубяк;
8.00 дол. Петро Мількат;
по 5.00 дол. Михайло Львівський, Василь Бородиця, Матвій Семків, Микола Франко, Іван Грицюк;

Листа ч. 1782 - Збірка УКр. Патр, Товариства - Відділ в Янґставн, Огайо - зібрав і переслав Дмитро Проць, зложили:

1,000.00 дол. Український Конґресовий Комітет, Відділ в Янґставн, Огайо;
200.00 дол. Погребник Кінінк;
100.00 дол. Ева Данилик (у пам'ять Мужа бл.п. Івана);
50.00 дол. Михайло Торський;
35.00 дол. Константин Манджала;
по 30.00 дол. Теодор Свердан, Михайло Болотенний;
по 25.00 дол. о. Дія. Петро Веселовський, Дмитро Проць, Андрій Торський, Микола Штинь, Стефан Бух, Теодор Куплинич, Еміль Гнатів, Михайло Мартинишин, Василь Сухар;
по 20.00 дол. Стелан Василевич, Василь Прокопик, Олекса Рибалт, Михайло Данилик, Марія Сушинська, Михайло Цибульський, Ілько Рівня-, Петро Савіцький, Михайло Ґудз;
по 10.00 дол. Стефан Торський, Микола Бреньо, Василь Гаврилко, Микола Маркевич, Григорій Коваль, Іван Дреботій, Микола Леник, Богдан Болотенний, Іван Торський, Дмитро Сенько, Михайло Ярош, Григорій Гуменюк, Михайло Хорос;
по 5.00 дол. Михайло Терлецький, Микола Оринич, Стефан Марчишин, Ярослав Терлецький;

Збірка О.У.А. „Самопоміч" в Балтимор, Мд. - замість квітів на могилу бл.п. Емануїла Притули, довголітнього збірника і касира У.П.Т. Відділ Балтимор, Мд., переслав Семен Михайлишин (секретар У.П.Т. в Балтимор, Мд.) зложили

25.00 дол. Тарас і Таня Хархаліс;
по 20.00 дол. Петро і Володимира Войтович, д-р Омелян Дерій, мгр. Олекса і Марія Мотиль, Олександер і Ірина Траска,
по 5.00 дол. Климентій і Іванна Бабяк, Ярослава Совган, Микола Коропецький.

Збірка на родинному з'їзді Гайдів і Княгиницьких в Дітройт, Миш. - переслала Станислава Гайда, зложили

60.00 дол. Родина Швайкун;
по 50.00 дол. Пилип і Станислава Гайда, Костя і Аня Лъвак-Швайкун;
40.00 дол. С. Лазечко і Бронислава Лиса.

Листи ч. 1735, 1736 і 1737 - збірка замість квітів на могилу бл.п. Ольги Антоній Луцької з дому Цибик;
листа ч. 1735 - збірщики інж. Юліян Головчак, мгр. Олександер Луцький у Філядельфії, зложили:

240.00 дол. мгр Олекса дер Луцький (муж) і Зоряна (дочка)
100.00 дол. Микола і Надія Кунинський;
по 50.00 дол. д-р Дмитро і Марія Фаріон, Северин і Марія Злочинський;
по 25.00 дол. Евген і Марія Цибик, Ігор і Орися Руденські, Зенон і д-р Тетяна Цісик, Михайло і Анна Куриляки, Богдан і Христина Турченюки, Василь Дарія Пасічняк;
по 20.00 дол. Ярослав Полатайко, Мирон і Данка Осадца, д-р Романа Навроцька, Микола Алексевич, Василь і Анна Ощипко;
10.00 дол. інж.Юліян і Олена Головчак;
5.00 Богдан Стефанишин;

листа ч. 1736 - збірщик М. Насевич у Філядельфії, зложили:
50.00 дол. Ігор і Марта Кунинські; 20.00 Петро Ґенгало,
15.00 Д-р Володимир і Віра Кліш;
по 10.00 дол. А. Клос, д-р Петро і Ірена Стерчо, Ірена Ільницька, Олександра Івасиків, Іван Скіра, Микола і Марія Луцькі, Лев і Емілія Федорчук, Богдан і Теофіля Артимишин, Володимир Сімків, Володимир Винницький.

листа ч. 1737 - зібрала і переслала сестра Покійної Надія Кунинська з Дітройту, Миш., зложили:
50.00 дол. д-р Валентина Савчук;
25.00 дол. д-р Атанас Спюхарчук;
по 20.00 дол. д-р Петро і Дарія Конюхи, Мирослав і Одарія Тришневські;
15.00 дол. інж. Богдан і Ярослава Коссаки;
10.00 дол. Володимир і Ксеня Кучері.

Збірка на Тризні бл.п. Петра Дяка в Елізабет, Н Дж, переслав Осип Яцусь, зложили:
30.00 дол. Михайло Федецький;
25.00 Михайло Ґрозівчак;
по 10.00 дол. Осип Яцусь, Пилип Шперун, Богдан Голда
5.00 дол. Ю. Яцусь

Листа ч. 1651 - збірка в Голмес, Па. - зібрав і переслав Володимир Горбовий, зложили:

по 25.00 дол. Володимир Горбовий, Олекса Біланюк;
по 10.00 дол. Іван Баростяк, В. Вацкевич, С. Ярема;
по 5.00 дол. Михайло Ґлова, Михайло В. Ґлова, Теодор Шегинський, Марія Карман, І. Запряла.

Листа ч. 1653 - збірка в Ельмайра Гайтс, Н. Й. - зібрав і переслав Василь Осташ, зложили:

30.00 дол. Василь Осташ,
25.00 дол. Іван і Стефа Олійник;
по 10.00 дол. Николай Ференць, Людвік Сенков, Володимир Курчинські, о. Филип Бумбач, Михайло Осташ;
по 5.00 Марія Чучман, Марія Гречканич, Павло Німець, Михайло Скай, Петро Кремель, Василь Лукачик, Василь Цап, Настя Кремель, Александер Дельчко, Олекса Квасний, М. Осташовська,
по 3.00 дол. Марія Білоус, Вероніка Грущак, Іван Шевчик;
по 2.00 дол. Іван Коваль, Василь Костів, Никола Юхімік, Анна Мартинюк, Параська Стецько, Никола Гопчук;
по 1.00 дол. Іван Ващишин, Анна Кавулич

Збірка на похоронах бл.п. мец. Михайла **Топоровича**, довголітнього члена У.П.Т. в Клівленді, Огайо, - **передала** Пні Ореста Топорович, переслав д-р Ярослав **Кривак, зложили**

200.00 дол. інж. Орест і Марійка Небеш,
100.00 дол. Ореста Топорович,
по 50.00 дол. мгр. Юліян, Олена і Оксана Бачинський, інж. Лука і Олена Ґураль, Анна Коваль, д-р Юліян і Мирослава Павлишин, Олена Топорович
35.00 д-р Евген і Ліда Небеш
по 25.00 Укр. Патр. Товариство, (Відділ Клівленд), Олена Бистрицька, інж. Зорян і Дарія Городиські, інж. Орест Клюфас, д-р Ярослав і Мирослава Кривак, Евген і Ольга Крук, д-р Ярослав, Ляриса і Марко Мушка
по 20.00 дол. Іван і Ольга Бурлик, Наталка Волинець, ред. Роман Данилевич, проф. Ірина Завчинська-Гаврилюк, д-р Мирослав і Любомира Мичковські, Володимира Небеш, Ратушинський, Анна Рощаковська, Василь Лаврів
по 15.00 дол. мец. Іван і Єлисавета Бишинський, мец. М. і Є. Пігхурко,
по 10.00 дол. д-р Володимир і Люба Боднар, Теодор Врублівський, мгр І. і О. Городиський, інж. Роман і Міра Гарасць, д-р Іван і Марія Гурко, Теофіль і Дарія Древницькі, Н. Арденбергер, д-р Андрій і Дарія Жгута, Мирослав Іванишин, Сава Лис, д-р Василь Малиновський, Стефанія Хома
по 5.00 дол. Й. і Ю. Гант, В. і Н. Лялюк, Ірина Подригуля

Збірка замість квітів на могилу бл.п. Івана Вертипорох в Ст. Петерсбург, Фла. - переслала Дружина Покійного Юлія Вертипорох, зложили

100.00 дол. Павло і Марія Гарматій
по 50.00 дол. В. і Х. Бонюбаш, Юрій і Оксана Личковські, В. і Волошинович, Осип і Анастазія Біловус, Стефан Дацкай, Теодозій Шлапак, М. і А. Похмурські, Юліян і Тетяна Сіпецькі, О. і О. Бойчук, Ярослав і Марія Волошин, д-р Богдан і Люба Сіпецькі, д-р Олег і Дануся Кульчицькі,
по 25.00 дол. Володимир і Стефанія Сіпецькі, Мирон і Анна Івашкі, о. Федик, Панство Куриляки, Юлія Вертипорох,
по 20.00 дол. Ірена Вертипорох, Є. Б. Горбовий, Франко Степецький, Василь і Ольга Хадан;
по 10.00 дол. Федевич, Панство Сеник, Яків, Дмитро і Марія Супима, Осип і Володимира Мазуркевич, Н. Хлиста, І. К. Бжезінські, Маріян і Барбара Дробіш, Федір Будишин, Іванна Кононів,
по 5.00 дол. Петро і Юлія Надольські, Вероніка Тус, Анна Пасічна, С. Улянович, Юліян і К. Іваськевич

Додаток:

У списку жертводавців зі збірки в пам'ять бл.п. Ольги Траска, яку перевів Володимир Сушко в Балтимор, Мд., пропущено слідуючі імена

по 100.00 дол. Олександер Траска, Ірена Терзієв,
25.00 дол. д-р Олег і Анна Троян;
20.00 дол. Юрій Чапельський;
по 10.00 дол. Юрій і Марія Котик, Анна Мельник, Христина Лисобей.

Товариство Свята Софія - Комісія Патріярший Фонду - складає щ[illegible] подяку усім вельмошанованим жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:
IRS No 23 [illegible]4380645

Чеки просимо виставляти:
St. Sophia Religious Assoc - Patriarchal Fund
та пересилати на адресу:
7911 Whitewood Rd.
Philadelphia, PA. 19117

Приймається оголошення

СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ

у „Свободі"

Адміністрація „Свободи" запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привітй у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту .... $ 7.00	4 цалі через 2 шпальти $40.00
1 цаль через 2 шпальти ... $10.00	5 цалів через 2 шпальти ... $50.00
2 цалі через 2 шпальти $20.00	6 цалів через 2 шпальти ... $60.00
3 цалі через 2 шпальти $30.00	та в інших розмірах.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем ..... до 10-го ГРУДНЯ 1983 року
за старим стилем ..... до 19-го ГРУДНЯ 1983 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть помішені в порядку їхнього приходу, в першому числі що скорше надішлють свої замовлення.

Згопошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ
на СВ. МИКОЛАЯ і під ЯЛИНКУ є Студійна (Коледжова) Грамота УНСоюзу

ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ і ВНУКАМ **ВИСОКІ СТУДІЇ,** ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ЇМ ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО й УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

По інформації в справі коледжового забезпечення, просимо звертатися до місцевих секретарів УНСоюзу, або до Головної Канцелярії на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ЦІННИЙ ДАРУНОК на РІЗДВО

передплата „СВОБОДИ" для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

Річна передплата 40.00 долярів

Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО
коштує
$5,000 — $10,000
забезпечення
АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Забезпечення, виданих після 1-го жовтня 1983 року, виносять:

$6.50 ..... річно
$3.35 ..... піврічно
$1.75 ..... квартально
.60 ..... місячно

ЦЮ ГРАМОТУ МОЖУТЬ НАБУТИ **ТІЛЬКИ** ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ У ВІЦІ 16 до 55 років.

В рамках ІУ СКВУ...

(Закінчення зі стор. 1)

Промовляє президент СКВУ Петро Саварин.

ку від українок Канади, опустив зібрання, з уваги на інші пильні обов'язки.

Після дальших точок відспіваних об'єднаними хорами Торонто, чергового промовця, першого українського посла до британського парляменту Степана Терлецького представив Юрій Шимко, посол до провінційного парляменту Онтаріо. Він зазначив, що С. Терлецький був вибраний в окрузі, де немає ні одного українця, хоча сам прибув до Великої Британії після Другої світової війни. Це доказує скільки можна осягнути своєю працею і відвагою серед чужого середовища. Ю. Шимко повідомив присутніх також, що на бенкеті в суботу увечері був присутній „інкогніто" перший секретар амбасади СССР в Оттаві, яка зложила протест в канадському Уряді проти виступу канадських представників на ІУ СКВУ.

Степан Терлецький висловив радість, що його мрія сповнилася, говорити перед зібранням, на якому заступлена ціла українська діяспора. Він заневнив, що буде як посол до британського парляменту і українець помагати стремлінням українського народу, доказом чого є його резолюція в парляменті про нап'ятнування СССР за злочин голодомору перед 50-ти роками, яку вже підписало 44 інших членів парляменту. Він підкреслив що британський світ є зацікавлений в розвалі совєтської імперії, хоча у деякого ще є сумніви, але цих із сумнівами добрими аргументами можна переконати.

На пам'ятку гостини С. Терлецького на ІУ СКВУ д-р М. Кушпета передав йому історію українців Канади.

Черговою точкою програми Поминальної маніфестації був виступ зібраних ансамблів молодих бандуристів із ЗСА і Канади під проводом маестра Григорія Китастого в числі 148 осіб. Після відспівання двох пісень проф. В. Янішевський попросив до слова новообраного президента СКВУ Петра Саварина, який заявив, що на цій Маніфестації „ми молимося в імені двох мільйонів вільних українців, за тих братів і сестер, що були замучені Великим голодом". Коли взяти до уваги, що місто Торонто має 2 і 1/2 мільйона мешканців треба уявити собі мертвими мешканців трьох міст величини Торонто, щоб зрозуміти злочин Совєтського Союзу. Але в історії не було ще імперії, яка б не провалилась скорше чи пізніше тому П. Саварин вірить, що прийде свобода для України та інших поневолених Москвою народів. Патріотичним віршем про це, що „Україна зійде із хреста" закінчив новий президент СКВУ свою промову.

Релігійний гимн „Боже Великий, Єдиний", відспіваний усіми співочими ансамблями був завершенням Поминальної маніфестації, що тривала від 11-ої год. ранку до 3:45 по полудні.

Маніфестацію фільмували представники канадської телевізійної служби і радіо. Ярослав Кулинич фільмував перебіг цілого ІУ СКВУ Крім численних представників української преси „Голосу Америки" та інших радіопрограм, на Маніфестації були теж репортери канадських та інших чужомовних газет.

ЧОТИРИ ОСОБИ, включаючи американського священика, в неділю, 4-го грудня, пробралися на військову американську базу американської армії в Західній Німеччині Швебіш Гмюнд і ушкодили трактор-тягач, який транспортує ракети типу Першінг-2. Це перше офіційне повідомлення про саботаж на американській військовій базі від початку розміщення американських нових ракет в Европі. Озброєна охорона оточила чотирьох демонстрантів 15 хвилин після того, як вони, перерізавши дротяну огорожу, проникли на територію бази і почали розбивати трактор. Всі четверо були арештовані німецькою поліцією. Західньонімецька поліція підтвердила арешт чотирьох осіб, включаючи американського священика, але подробиць цього інциденту не подала.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Ватикану кардинал Агостіно Касаролі заявив у неділю, 4-го грудня, що Ватикан пробує взяти на себе ролю посередника між ЗСА та СССР у їх напружених відносинах, але одночасно сказав, що сподівань на „результати замирення" не великі. Кардинал зробив свою заяву, відповідаючи на запитання репортерів після Служби Божої, яку він відправив в одній із церков Риму. Питання виникли у зв'язку з недавньою поїздкою Касаролі до ЗСА та прийняттям Папою Іваном Павлом II міністра закордонних справ Чехо-Словаччини Богуслава Хновпека минулої п'ятниці.

ДВА ДЕМОКРАТИЧНІ кандидати на президента, Гері Гарті і Ален Кренстон, вирішили перекинути вину за несхвалений закон про рівні права для жінок і чоловіків на віцепрезидента Джорджа Буша і республіканську Адміністрацію. Опісля контрольовані республіканцями засоби масової інформації в Каліфорнії назвали виступи обидвох згаданих кандидатів „демагогією і дешевою пропагандою", якою можуть послуговуватись тільки несовісні політики. Один і другий заявили, що Дж. Буш є проти ЕРА і на форумі Сенату робив заходи, щоб не допустити до схвалення законопроєкту.

В МІСЦЕВОСТІ ЕВЕРЕТТ, стейті Вашінгтон, відбулась голосна демонстрація жінок, які виступають проти легалізації абортів. Тому, що демонстрація відбувалася під медичним центром, який безкоштовно переводить аборти, прихильники абортів закидали демонстрантам, що це вони спричинили вогонь в клініці, який знищив велику частину забудувань. „Алилуя!, — заявила Мері Єпез, одна з демонстранток, — ми надіємося здобути достатню кількість християн, які з Божою поміччю досягнуть своєї цілі — заборони абортів окремим федеральним законом". Ніхто не був поранений під час вогню, але клініка обмежила свої послуги на 80 відсотків.

АНТИНУКЛЕАРНИЙ РУХ намагається зміцнити і поширити свою праю та здобути прихильність широких мас перед федеральними виборами у З'єднаних Стейтах Америки, які, як відомо, відбудуться в листопаді 1984 року. Згаданий рух у виборчому році скеровуватиме свою увагу не так на пояснення загрози від нуклеарної війни, як на політичний аспект загрози зудару двох світів при наявності запасів нуклеарної зброї в ЗСА і СССР. Поінрофмовані особи у Вашингтоні кажуть, що Москва намагається інфільтрувати цей рух і використати його для антиурядових виступів у передвиборчій кампанії.

Вступайте в члени УНС

Увага! Чикаго!

Великий Вибір Дарунків в Касі "Самопоміч"

Вартісні подарунки даром або по нижених цінах!

Selfreliance Super Houseware Gift Selection!

Free gifts, or at reduced prices for Selfreliance members from Nov. 1 - Jan. 1, 1984.

САМОПОМІЧ
2351 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, IL 60622
TEL: 312/489-0520

У видавництві „СВОБОДА" появилася давно очікувана, найбільш ходова і найбільш читабельна книжка

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

КАЛИНОВИЙ МІСТ

збірка споминів — розповідей із дитячих років у Немирові, із життя учнів Яворівської гімназії в 1922-28 рр.

Мистецьке оформлення Зенонія Онишкевича

220 стор., ціна $12.00, пересилка $1.00. Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПРОВЕДІТЬ СВЯТОЧНО, РОДИННО, ВЕСЕЛО, СПОКІЙНО

РІЗДВЯНІ СВЯТА на СОЮЗІВЦІ!

Merry Christmas!

У суботу, 24-го грудня 1983 року
СВЯТА ВЕЧЕРЯ
з традиційними 12-ма стравами.
Під час вечері КОНЦЕРТ КОЛЯДОК

У суботу, 31-го грудня 1983 року
ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ
з новорічною програмою
ЗАБАВА *при звуках оркестри*
Александра Худолія і Дорка Сенчишина
Новорічна вечеря тільки на замовлення

В п'ятницю, 6-го січня 1984 року
СВЯТА ВЕЧЕРЯ
з традиційними 12-ма стравами

Замовлення слати:
Ukrainian National Association Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641
Name .....
Address .....
.....

Нема то як на СОЮЗІВЦІ у Різдвяні Свята!

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

ПАМ'ЯТНИК — МАВЗОЛЕЙ

присвячений Мученикам за Христову Церкву, Борцям за волю України та Жертвам штучного Голоду 1932-33 рр.

ОБМЕЖЕНА ОФЕРТА
ЗРОБІТЬ СВОЄ РІШЕННЯ ТА УМОВУ ТЕПЕР

Місце поховання у крипті для одної особи	$2,150.00
Постійний догляд і опіка (тільки одноразова виплата)	215.00
РАЗОМ	$2,365.00

ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН СЬОГОДНІ!

☐ Я є зацікавлений в одержанні більше інформації відносно поховань в Українському Національному Пам'ятнику-Мавзолеї
☐ Я бажаю одержати інформації про місце поховання в землі на Українському Національному Цвинтарі ЗСА

РОЗУМІЮ, ЩО ВИСИЛКА ЦЬОГО КУПОНУ МЕНЕ ДО НІЧОГО НЕ ЗОБОВ'ЯЗУЄ

NAME
STREET
CITY STATE ZIP
AREA CODE AND TELEPHONE

CEDAR HILL UKRAINIAN MEMORIAL INC.
P.O. BOX 57, SUITLAND, MD. 20746 (301) 568-0630

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН П.ГВОСТЬ, член УНС Відд. 277-го ім. св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 24-го серпня 1983 року на 66-му році життя. Нар. 1917 року в Вест Гартфорді, Конн. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дві дочки — Христину і Маріянну та сестру Марію. Похорон відбувся 28-го серпня 1983 року.

Вічна Йому Пам'ять!
Семен Кравець, секр.

МАРІЯ ГРИНЧУК, член УНС Відд. 94-го ім. М.Шашкевича в Гемтремку, Миш., померла 25-го серпня 1983 року на 94-му році життя. Нар. 15-го жовтня 1888 року в Україні. Членом УНС стала в 1924 році. Залишила в смутку сина Михайла і дочку Анну Камінську. Похорон відбувся 27-го серпня 1983 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

АННА СИМЧИЧ, член УНС Відд. 356-го Т-ва „Карпати" в Омага, Небраска, померла 7-го жовтня 1983 року на 45-му році життя. Нар. 1938 року в селі Березів, Коломия, Зах. Україна. Членом УНС стала в 1957 році. Залишила в смутку родичів Ілька і Марію; братів Михайла, Петра і Миколу; сестер Елизабет та Марію з чоловіком. Похорон відбувся 11-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Гробу в Омага, Небраска.

Вічна Їй Пам'ять!
Олекса Продивус, секр.

КАТЕРИНА БОГДАНЕЦЬ, член УНС Відд. 423-го ім. Є.Коновальця в Чикаго, Ілл., померла 7-го жовтня 1983 року на 59-му році життя. Нар. 1924 року в Баварії, Німеччина. Членом УНС стала в 1979 році. Залишила в смутку мужа, трьох синів, одну доньку і шість внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Фейрв'ю в Норт Лейк, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Я.Берестянський, секр.

СОФІЯ ГЕЛЕТІЙ, член УНС Відд. 333-го ім. св. Анни в Бервику, Па., померла 28-го вересня 1983 року на 83-му році життя. Нар. 27-го вересня 1900 року в Україні. Членом УНС стала в 1925 році. Залишила в смутку мужа Петра. Похорон відбувся 1-го жовтня 1983 року на цвинтарі в Бервику, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Боберська, секр.

АННА КОРЧОК, член УНС Відд. 113-го ім. св. Івана в Деррі, Па., померла 27-го вересня 1983 року на 93-му році життя. Нар. 18-го квітня в Галичині. Членом УНС стала 1925 року. Залишила в смутку дочок Анну, Катерину, Марію, Юлію, Мілдрет і Бетті. Похорон відбувся 30-го вересня 1983 року в Деррі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Ф. Коземчак, секр.

МИКОЛА БОНЧУК, член УНС Відд. 378-го помер 9-го вересня 1983 року на 95-му році життя. Нар. 9-го березня 1888 року в Україні. Членом УНС став в 1926 році. Залишив у смутку дочку Анну Рідель, семеро внуків і дев'ять правнуків. Похорон відбувся на українськім католицькім цвинтарі св. Миколая в Мілвіллі, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Панчишин, секр.

ДЕОНІЗІЙ ДЛУГОШ, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., помер 25-го вересня 1983 року на 94-му році життя. Нар. в травні 1889 року. Членом УНС став у 1933 році. Залишив у смутку дочку Рожу, синів Павла і Мирона 14 внуків, 27 правнуків і одного праправнука. Похорон відбувся на цвинтарі св. Гробу в Савтфілді, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!
С.Федик, секр.

МИКОЛА ВАСИЛИК, член УНС Відд. 287-го Т-ва „Сини України" в Джерзі Сіті, Н.Дж., помер 7-го жовтня 1983-го року на 65-му році життя. Нар. 1918 року в Картерет, Н.Дж. Членом УНС став в 1948 році. Залишив у смутку дружину Йоанну, сина Івана, дочку Патрицію, брата Михайла і сестер Марію, Анну і Софію. Похорон відбувся 11-го листопада 1983 року на цвинтарі Кловер ліф Парк у Вудбридж, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ясінський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го ГРУДНЯ 1983 р.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-го Відд., о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Айві вул. і Сенфорд Авеню. Проситься чл. прийти та вирівняти залеглі вкладки до 20-го грудня перед річними зборами. Вкладки можна платити чеками та посилати прямо до Відділу. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., Юлія Демчук, секр.

REAL ESTATE

ROMAN RYCHOK
REAL ESTATE & INSURANCE
1339 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111
АСЕКУРУЄМО
АВТА - БУДИНКИ - БІЗНЕСИ
Інформації подасть
ПЕТРО РИЧОК
забесп. агент-брокер
(201) 373-6434, 6453

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

КУТЯ, МАК, МЕД, ГРИБИ, КАРТКИ, КАЛЕНДАРІ і Інше в АРЦІ.

HELP WANTED

Пошукується **ДЯКА**

з тримісячною практикою для помочі священникові при Українській Католицькій Церкві: співати і відповідати в українській мові під час відправ Св. Літургії і інших Богослужень, брати участь у релігійних практиках, приготовляти тижневий церковний бюлетень в українській мові, провадити кореспонденцію і приймати телефони від парохіян. 35 годин, 200.00 дол. тижнево. Вимагається добре знання обряду, як також української мови. Голосится до: **Job Service, 1004 Broad Street, Newark, N.J. or nearest job service office, J.O. 779-0427. NO FEE CHARGED.**

• РІЗНЕ •

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

CYPRESS HILLS MONUMENTS
ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ

CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Miami, Fla. Tel.: (305) 653-5861
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.